כְּפוֹגֵם וּמַטִּיל דְּפִי בָּרִאשׁוֹן) שֶׁל רִאשׁוֹן, אֲבָל (יח) שְׁלֹשָׁה גְּבָרֵי בִּשְׁלֹשָׁה (ד) סְפָרִים, כְּגוֹן רֹאשׁ חֹדֶשׁ טֵבֵת (יט) שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת, (כ) לַיְּקֵא מִשּׁוּם (ה) פְּגָם:

קמה דִּינֵי הַמְתַרְגְּמִין. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א [א]בִּימֵי חַכְמֵי הַגְּמָרָא הָיוּ (א) נוֹהֲגִים לְתַרְגֵּם כְּדֵי שֶׁיְּבִינוּ הָעָם. אֵין (ו) הַקּוֹרֵא רַשַּׁאי לְקְרוֹת לַמְתַרְגְּמָן יוֹתֵר מִפָּסוּק אֶחָד, וְאֵין הַמְתַרְגֵּם רַשַּׁאי לְתַרְגֵּם עַד שֶׁיִּכְלֶה הַפָּסוּק מִפִּי הַקּוֹרֵא, וְאֵין הַקּוֹרֵא רַשַּׁאי לְקְרוֹת פָּסוּק אַחַר עַד שֶׁיִּכְלֶה הַתַּרְגּוּם (ב) מִפִּי הַמְתַרְגֵּם, וְאֵין הַקּוֹרֵא רַשַּׁאי (ג) לְהַגְבִּיהַּ קוֹלוֹ יוֹתֵר מֵהַמְתַרְגֵּם, וְלֹא הַמְתַרְגֵּם יוֹתֵר מֵהַקּוֹרֵא, וְאֵין הַקּוֹרֵא רַשַּׁאי לְסַיֵּעַ לַמְתַרְגֵּם, שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ תַּרְגּוּם כָּתוּב בַּתּוֹרָה: ב [ב]קָטָן מְתַרְגֵּם עַל יְדֵי גָּדוֹל, אֲבָל אֵינוֹ כָּבוֹד לְגָדוֹל שֶׁיְּתַרְגֵּם עַל יְדֵי קָטָן: ג [ג]הָאִידָּנָא לֹא נָהֲגוּ לְתַרְגֵּם, מִשּׁוּם דְּמַה תּוֹעֶלֶת בַּתַּרְגּוּם כֵּיוָן (ד) שֶׁאֵין מְבִינִים אוֹתוֹ:

א מְגִלָּה כ״ג (ע״ב).
ב שָׁם. ג תּוֹסֹפוֹת בְּמְגִלָּה שָׁם (ד״ה לא) וַהֲבִיאָם הַשּׁוּר׳.

קמו שֶׁלֹּא לְדַבֵּר בִּשְׁעַת הַקְּרִיאָה. וּבוֹ ד׳ סְעִיפִים:

א (א) [א]אָסוּר לָצֵאת וּלְהַנִּיחַ סֵפֶר תּוֹרָה * כְּשֶׁהוּא פָּתוּחַ, (ב) * אֲבָל בֵּין גַּבְרָא (ו) לְגַבְרָא, (ג) * שַׁפִּיר דָּמֵי:
ב (ד) [ב]כֵּיוָן שֶׁהַתְּחִיל הַקּוֹרֵא לִקְרוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה אָסוּר לְסַפֵּר (ה) אֲפִלּוּ (ז) בְּדִבְרֵי תּוֹרָה (ו) אֲפִלּוּ בֵּין גַּבְרָא

א בְּרָכוֹת ח׳ (ע״א). ב סוֹטָה ל״ט (ע״א).

בַּאֵר הַיטֵב

הַגְּדוֹלָה (הגב״י) וּפְרֵי חָדָשׁ. וּבְמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) כָּתַב בְּשֵׁם הַכְּסָף מִשְׁנֶה אֲפִלּוּ בְּעִנְיָן אֶחָד, וְטָעוּת סוֹפֵר הוּא, וְהַבַּאר הֵיטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי לֹא הִרְגִּישׁ בָּזֶה: (ז) סְפָרִים. מִשְּׁמַע דְּהָרִאשׁוֹן אָסוּר לִקְרוֹת בַּסֵּפֶר תּוֹרָה הַשְּׁלִישִׁי. בַּ״ח (ס״ב), וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) מַתִּיר עַיֵּן שָׁם וְעַיֵּן סִימָן רפ״ב (ס״ה): (ה) פְּגָם. אֲפִלּוּ בְּעִנְיָן אֶחָד. פְּרִי חָדָשׁ עַיֵּן שָׁם. מִי שֶׁשָּׁנָה מִצָּוָה לְשָׁנָה וּמַת בְּאֶמְצַע הַשָּׁנָה, חַיָּבִים הַיּוֹרְשִׁים לְשַׁלֵּם דְּמֵי הַמִּצְוָה אוֹ יִמְכְּרוּ וּמַה שֶּׁיִּתְיַקֵּר יַשְׁלִימוּ לְהַקָּהָל, וְאִם יִמְכְּרוּ בְּיוֹתֵר, הָרֶוַח לִיוֹרְשִׁים. [שְׁיָרִי]

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּשָׁנֵי עִנְיָנִים, כְּגוֹן בְּשַׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ אוֹ בְּיוֹם טוֹב, דְּדִינָא הוּא שֶׁקּוֹרִין לְמַפְטִיר בְּסֵפֶר אַחֵר הַנְּגְלָל מִכְּבָר וּמוּכָן לְאוֹתוֹ מָקוֹם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לִגְלֹל בְּצִבּוּר אֶת הַסֵּפֶר רִאשׁוֹן וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ג׳, אֵין לִקְרוֹת לְמִי שֶׁעָלָה בְּאַחֲרוֹנָה שֶׁיַּעֲלֶה הוּא גַּם כֵּן לְמַפְטִיר בַּסֵּפֶר הַשֵּׁנִי אֲפִלּוּ אֵין שָׁם אַחֵר שֶׁיּוֹדֵעַ לְהַפְטִיר, דְּנִרְאֶה כְּמַטִּיל דְּפִי בְּסֵפֶר תּוֹרָה רִאשׁוֹנָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא חֲסֵרָה אוֹ שְׁאָר פְּסוּל, אֶלָּא יִגְלְלוּ הַסֵּפֶר תּוֹרָה רִאשׁוֹנָה עַד שֶׁיַּגִּיעוּ לְשָׁם. וְאִם יִרְצוּ לִקְרוֹת לְמַפְטִיר מֵהַקְּרוּאִים שֶׁקָּדַם הָאַחֲרוֹן, א]הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) מַתִּיר, דְּאֵין שַׁיָּךְ פְּגָם אֶלָּא כְּשֶׁקּוֹרֵא בִּשְׁנֵיהֶם זֶה אַחַר זֶה, דְּיֹאמְרוּ לָמָּה לֹא קָרָא בָּרִאשׁוֹן אֶלָּא שֶׁחָסַר הַפָּרָשָׁה בּוֹ, אֲבָל כְּשֶׁהִפְסִיק בֵּינְתַיִם בְּאִישׁ אַחֵר, הֲרֵי לֹהּ עַתָּה קְרוֹאָה מֻחָלֶשׁ, וְהַב״ח (ס״ב) אוֹסֵר וְכֵן מְצַדֵּד הָאֲלִיָּה רַבָּה (סק״ד) לְדִינָא, מִטַּעַם דְּאַמַּתַּי יֹאמְרוּ דְּנוֹדָע עַתָּה פְּסוּלוֹ שֶׁל הַסֵּפֶר רִאשׁוֹן וּלְכָךְ קָרָא בְּאַחֶרֶת. וְאַף בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה, מְצַדֵּד הָאֲלִיָּה רַבָּה דְּיֵשׁ לְהַקֵּל בָּזֶה כְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) דְּמַתִּיר לְקְרוֹת לַחֲתָן בְּרִאשִׁית מִי שֶׁעָלָה כְּבָר בְּסֵפֶר תּוֹרָה רִאשׁוֹנָה, מַחֲמַת דְּיֵשׁ לוֹ עוֹד סְנִיפִים לְהַתִּיר שָׁם: (יח) שְׁלֹשָׁה גְּבָרֵי בִּשְׁלֹשָׁה סְפָרִים. וְהוּא הַדִּין (מו) תְּרֵי גַּבְרֵי בִּתְרֵי סְפָרִים. וְאִם יִרְצֶה הָרִאשׁוֹן מֵהַשְּׁלֹשָׁה לִקְרוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה שְׁלִישִׁית לְמַפְטִיר, תָּלְיָא בְּפְלֻגְתַּת הַב״ח וּמָגֵן אַבְרָהָם שֶׁכָּתַבְתִּי מִתְּחִלָּה (ס״ק יז): (יט) שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת. שֶׁאֶחָד קוֹרֵא בְּעִנְיָנוֹ שֶׁל יוֹם וְהַשֵּׁנִי בְּשֶׁל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְהַשְּׁלִישִׁי בְּשֶׁל חֲנֻכָּה לְמַפְטִיר: (כ) לַיְּקֵא מִשּׁוּם פְּגָם. אֲפִלּוּ בְּעִנְיָן אֶחָד [פְּרִי חָדָשׁ], וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ט):

א (א) נוֹהֲגִים לְתַרְגֵּם. בִּלְשׁוֹן תַּרְגּוּם, כִּי לְשׁוֹנָם הָיָה אֲרָמִית: (ב) מִפִּי הַמְתַרְגֵּם. וְהַכֹּל כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְבַּלְבְּלוּ הַצִּבּוּר וְיוּכְלוּ לִשְׁמֹעַ כָּל הַפָּרָשָׁה כְּכָתְבָהּ מִפִּי הַקּוֹרֵא, וְאַחַר כָּךְ יָבִינוּ כָּל פְּרוּשָׁהּ מִפִּי הַמְתַרְגֵּם [לְבוּשׁ]: (ג) לְהַגְבִּיהַּ קוֹלוֹ. דִּכְתִיב (שמות יט יט) ׳מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל׳, וְהַאי בְּקוֹל הַיְנוּ בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה [גְּמָרָא (ברכות מה.)]: ג (ד) שֶׁאֵין מְבִינִים אוֹתוֹ. וְאֵין לוֹמַר נִלְמַד מֵהֶם לְפָרֵשׁ גַּם אֲנַחְנוּ לָעָם בְּלָשׁוֹן שֶׁיְּבִינוּ, דְּשָׁאנֵי תַּרְגּוּם שֶׁנִּתְקַן בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ [טוּר]. וְעַיֵּן בְּמָגֵן גִּבּוֹרִים (שלטי הגבורים סק״א) שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם תַּשְׁבֵּ״ץ (ח״ג סי׳ קכא) שֶׁגַּם עַתָּה רְשׁוּת לְתַרְגֵּם בִּלְשׁוֹן תַּרְגּוּם אַף שֶׁאֵין מְבִינִים אוֹתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁנִּתְקַן בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, אֶלָּא שֶׁאֵין הַתַּרְגּוּם מְעַכֵּב:

א (א) אָסוּר לָצֵאת וְכוּ׳. וְעַל זֶה נֶאֱמַר (ישעיה א כח) ׳וְעֹזְבֵי ה׳ יִכְלוּ׳ (ו) וּמְתַרְגְּמִינַן וְדִשְׁבְּקוּ אוֹרָיְתָא דַּיְיָ יִשְׁתַּצּוֹן. (ב) וַאֲפִלּוּ אֵיכָא עֲשָׂרָה דְּצַיְתֵי תּוֹרָה זוּלָתוֹ, (ג) וְגַם הוּא כְּבָר שָׁמַע קְרִיאַת הַתּוֹרָה בַּעֲשָׂרָה, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר: (ב) אֲבָל בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא. וְהוּא (ז) כְּשֶׁנִּשְׁאֲרוּ עֲשָׂרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת: (ג) שַׁפִּיר דָּמֵי. וְהַיְנוּ (ה) כְּשֶׁכְּבָר שָׁמַע קְרִיאַת הַתּוֹרָה אוֹ שֶׁדַּעְתּוֹ לָבוֹא מִיָּד, וְגַם זֶה אֵינוֹ מֻתָּר כִּי אִם כְּשֶׁהוּא (ו) לְצָרֶךְ גָּדוֹל: ב (ד) כֵּיוָן שֶׁהַתְחִיל. סְתָם לְמַפְטִיר בְּסֵפֶר אַחֵר. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) מְצַדֵּד לוֹמַר דְּמִשְּׁעָה שֶׁפָּתְחוּ הַסֵּפֶר תּוֹרָה כְּדֵי לְבָרֵךְ אָסוּר לְסַפֵּר. וְכֵן לְפָרֵשׁ דְּבַר תּוֹרָה אוֹ לְהוֹרוֹת הוֹרָאָה לְאָדָם שֶׁשּׁוֹאֵל (ז) אָסוּר, (מ) וּלְאַפְרוּשֵׁי מֵאִסּוּרָא מַהַר לוֹמַר בְּרָכָה קְצָרָה, אִם אִי אֶפְשָׁר לְהַפְרִישׁ עַל יְדֵי רְמִיזָה: (ו) אֲפִלּוּ בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא. שֶׁמָּא יִמָּשֵׁךְ

בַּאוּר הַלָּכָה

א * כְּשֶׁהוּא פָּתוּחַ. מִלְּשׁוֹן זֶה מֻשְׁמָע דְּאֲפִלּוּ לֹא הִתְחִילוּ עֲדַיִן לִקְרוֹת אָסוּר מִטַּעַם שֶׁכְּבָר נִפְתַּח הַסֵּפֶר, וְאַף דִּכְטָעִיף ב׳ סְתָם הַמְחַבֵּר כְּהָרַמְבַּ״ם (תפילה פי״ב ה״ט) דְּדַוְקָא כְּשֶׁהִתְחִיל לִקְרוֹת אָסוּר, הָכָא לְעִנְיָן לָצֵאת חָמִיר טְפֵי, וְאַף דִּלְעִנְיָן בֵּין גִּבְרֵי לְגִבְרֵי חָמִיר שָׁם מֵהָכָא, דְּהָכָא שְׁרֵי וְהָתָם אָסוּר, לְעִנְיָן לָצֵאת כְּשֶׁהִיא פְּתוּחָה חָמִיר הָכָא מֵהָתָם, אֲבָל מִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (שם) מֻשְׁמָע דְּהָכָא גַּם כֵּן אֵינוֹ אָסוּר רַק כְּשֶׁהִתְחִיל לִקְרוֹת, אֲמָנָם לְפִי מָה שֶׁמְּצַדֵּד הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) וְכֵן מֻשְׁמָע מַהַגְּרַ״א דְּשָׁם גַּם כֵּן אָסוּר תֵּכֶף מִשֶּׁנִּפְתַּח, אִם כֵּן בְּעִנְיָנֵנוּ בְּהַדְאֵי אֵין לְהַקֵּל:

* אֲבָל בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא. עַיֵּן בְּתִשְׁבֵּ״ץ חֵלֶק ג׳ סִימָן צ״ח שֶׁכָּתַב דְּזֹאת אוֹמֶרֶת הַדָּבָר בְּאַקְרֵי בְּעִלְמָא, אֲבָל כְּשֶׁעוֹשִׂין זֶה תַּדִּיר נִרְאֶה פָּרוּק עַל תּוֹרָה וְכִמְעַט שֶׁאֲנִי אוֹמֵר שֶׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר ׳וְעֹזְבֵי ה׳ יִכְלוּ׳ (ישעיה א כח) חַס וְשָׁלוֹם, עַיֵּן שָׁם:

* שַׁפִּיר דָּמֵי. עַיֵּן בְּפְרִי חָדָשׁ (סק״א) שֶׁמְּצַדֵּד לוֹמַר דְּמִשָּׁעָה שֶׁגָּמַר הַקְּרִיאָה אֲפִלּוּ לֹא בֵּרַךְ עַדַיִן בִּרְכַּת אֲשֶׁר נָתַן יָכוֹל לָצֵאת, וּבְסֵפֶר מִשֶּׁה יְהוּדָה (סק״ב) חוֹלֵק

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מו) דְּרָכֵי מֹשֶׁה (אות ב) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים:
א (ו) תַּשְׁבֵּ״ץ (ח״ג סי׳ צנז): (כ) פְּרִישָׁה (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ג) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ג) וְדַעֲשֶׂק אֱלִיעֶזֶר (סק״א): (ד) אַחֲרוֹנִים: (ה) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב): (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב): (ז) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ד): (ח) שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ד סי״א) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (הנהגת הקהל בשעת קריאה ס״ג):
ב (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב): בְּשֵׁם הָרִי״ף (ברכות ד׳), וְהַטַּעַם דְּהָא יָכוֹל לְהוֹרוֹת אַחַר כָּךְ [פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ד)]: (ם) שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ד סי״א) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (הנהגת הקהל בשעת קריאה ס״ג):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (סי׳ סט ס״ח) כתב כדעת המג״א.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah